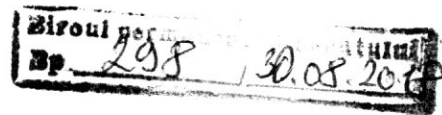
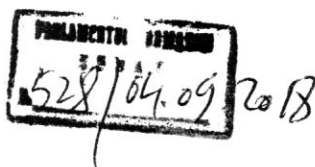

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art. 65 alin. (5) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice*, inițiată de domnul senator PSD Sorinel-Marian Vrăjitoru împreună cu un grup de parlamentari PSD (Bp. 298/2018).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare modificarea art. 65 alin. (5) ¹ din *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea extinderii listei localităților ai căror locuitori pot beneficia de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani, fără aplicarea penalizării aferente pensiei anticipate parțiale, prin introducerea localității Călărași.

Potrivit *Expunerii de motive*, „Uzina Cocso-Chimică, practic locul de intrare în oraș, drumul de acces în municipiul Călărași, figurează într-un inventar al siturilor contaminate la nivel național pe poziția 74. Prinsă între cele două zone industriale călărășene, populația orașului Călărași a fost

¹ Persoanele care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate de poluarea remanentă din cauza extracției și prelucrării minereurilor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, cadmiu, arseniu, zinc, mangan, fluor, clor, a pulberilor metalice și/sau de cocs metalurgic, precum și a emisiilor de amoniac și derivate, respectiv Baia Mare, Copșa Mică, Zlatna, Târgu Mureș, Slatina, Turnu Măgurele și Râmnicu Vâlcea pe o rază de 8 km în jurul acestor localități, beneficiază de reducerea vârstei standard de pensionare cu 2 ani fără penalizarea prevăzută la alin. (4).

nevoită forțat, neavând alte posibilități, să suporte poluarea remanentă, a prelucrării mineralelor neferoase cu conținut de cupru, plumb, sulf, mangan, clor, pulberi metalice, precum și emisii de amoniac și derivate”.

De asemenea, inițiatorii menționează că, „din cauza poluării excesive din orașul Călărași, foarte multe persoane care au locuit și/sau și-au desfășurat activitatea în zonă industrială au primit diagnostice de pneumonioză, astm bronșic prin expunerea profesională la pulberi organice (oxizi de fier, crom, cupru, aluminiu, grafit, fumuri de turnătorie), hipoacuzie bilaterală de etiologie profesională, bronșită obstructivă, silicoză și altele”.

II. Observații

1. În *Expunerea de motive*, sunt enumerate câteva rezultate ale măsurătorilor de contaminați în apă și sol, însă nu se dau detalii esențiale pentru aprecierea impactului acestora asupra stării de sănătate a locuitorilor.

Deși se vorbește despre „*locuitori care au inhalat aer poluat*”, nu se dau detalii despre valorile concentrației de cupru, sulf, plumb, cadmiu, arsen, zinc, mangan, fluor, clor, pulberi metalice și/sau de cocs metalurgic, prevăzute la alin. (5) al art. 65 măsurate în aerul atmosferic, pe o rază de 8 km în jurul localității Călărași, pentru a putea fi comparate cu valorile limită de expunere prevăzute de legislație.

Totodată, inițiativa legislativă nu aduce argumente de ordin științific care să justifice de ce grupul de risc trebuie să se limiteze la persoanele care au locuit cel puțin 30 de ani în zonele afectate. Pentru persoanele rezidente în zona care au fost expuse profesional acestor noxe și/sau persoanele care au lucrat în condiții speciale și deosebite, vătămătoare pentru sănătate, pentru persoanele care au dezvoltat boli profesionale sau boli legate de profesiune, există deja măsuri de protecție prevăzute în legislație (inclusiv pensionare anticipată).

De asemenea, precizăm că cercetarea științifică ar fi trebuit să aibă în vedere determinarea nivelului de poluare al noxelor enumerate în *Expunerea de motive*, atât cel existent cât și cel istoric, în apă, aer, sol, indicatori biologici de monitorizare a expunerii populației din arealul localității Călărași, patologia specifică asociată acestor factori de poluare, analiza indicatorilor statistici ai stării de sănătate în zonele afectate față de zonele unde nu există această poluare.

Menționăm că nu este prezentat nici efectul pe care inițiativa legislativă l-ar putea avea asupra stării de sănătate a populației care se propune a fi beneficiară a reducerii vârstei de pensionare.

Față de acest aspect, *Expunerea de motive* nu aduce detalii. Din datele existente la nivelul Institutului Național de Sănătate Publică, nu reiese faptul că pensionarea anticipată a persoanelor rezidente 30 de ani, pe o rază de 8 km față de localități cu poluare remanentă, ar avea un efect benefic asupra sănătății. Acest efect benefic poate apărea doar la grupul expus profesional care prin pensionare anticipată își reduce durata expunerii ocupaționale, protejarea sănătății lucrătorilor expuși profesional face obiectul altor prevederi legislative.

2. În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, acordarea pensiei anticipate și pensiei anticipate parțiale, înainte de împlinirea vârstei standard de pensionare, deci înainte de producerea riscului de bătrânețe pentru asigurați, constituie o facilitate pe care sistemul public o oferă participanților săi care doresc să se retragă mai devreme de pe piața muncii, ca opțiune personală.

Posibilitatea obținerii cu anticipație, în limitele impuse de lege, a unor drepturi de asigurări sociale, reprezintă, totodată, garanția asigurării unor mijloace de subzistență pentru persoanele care, fiind lipsite de resurse materiale din cauza expirării perioadelor de șomaj sau în lipsa locurilor de muncă, nu îndeplinesc condițiile pentru pensionarea la limită de vârstă.

Descurajarea pensionărilor anticipate se circumscrie în centrul preocupărilor statelor membre ale Uniunii Europene care se confruntă cu provocări în ceea ce privește asigurarea sustenabilității financiare a sistemelor de pensii.

România s-a raliat acestor preocupări, astfel că, în scopul asigurării unui raport adecvat între populația activă și populația retrasă la pensie, cuantumul acestui tip de pensie este supus penalizării care se aplică până la îndeplinirea condițiilor pentru obținerea pensiei pentru limită de vârstă, când transformarea pensiei anticipante parțiale în pensie pentru limită de vârstă se face din oficiu.

3. Începând cu data de 1 ianuarie 2011, sistemul public de pensii este reglementat de *Legea nr. 263/2010*, prin care se asigură tuturor participanților la sistemul public de pensii, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu persoanelor aflate în aceeași situație juridică, în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege.

La elaborarea legii s-au avut în vedere eliminarea criteriilor diferite, mai avantajoase, în favoarea anumitor categorii profesionale, de acordare a unei pensii și respectarea *principiilor egalității, contributivității și nediscriminării*.

Precizăm faptul că prin existența unui număr mare de beneficiari de pensie anticipată se reduce semnificativ vârsta reală de pensionare, iar prin *Legea nr. 263/2010* s-a urmărit tocmai creșterea vârstei standard de pensionare, prin descurajarea numărului de pensionări anticipate.

Descurajarea pensionărilor anticipate se circumscrie preocupărilor generale manifestate în domeniul pensiilor de statele membre ale Uniunii Europene, documentele comunitare recente subliniind faptul că trebuie să existe un raport adecvat între populația activă și populația retrasă la pensie, în acest sens fiind făcută recomandarea de a se limita accesul la pensia anticipată.

De asemenea, precizăm că pensionarea cu 2 ani anticipat, a persoanelor care locuiesc în zona Călărași, cu domiciliul stabil de cel puțin 30 de ani consecutivi, cu condiția îndeplinirii stagiului de cotizare, va determina o scădere a vârstei medii de pensionare în sistemul public de pensii, și, implicit, o creștere a numărului de pensionari și a deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat.

Totodată, considerăm că adoptarea unor dispoziții legale prin care să se prevadă acordarea drepturilor de pensie anticipată unei anumite categorii de persoane, ar fi neoportună având în vedere efortul legiuitorului de a crea un sistem unitar de pensii și de a adopta o lege unică (*Legea nr. 263/2010*) prin care să se exercite dreptul de asigurări sociale.

În plus, adoptarea măsurilor propuse generează discrepante față de persoanele aflate în această situație pensionate anterior intrării în vigoare a inițiativei și cele care ar urma să beneficieze de această modificare și ar institui un tratament discriminatoriu.

De asemenea, apreciem că efortul financiar ar fi considerabil cu consecințe majore asupra sustenabilității sistemului public de pensii.

4. Considerăm că aplicarea măsurii propuse prin inițiativa legislativă ar contribui la creșterea numărului de persoane care beneficiază de pensie anticipată parțială, în condiții de exceptare de la aplicarea penalizării, și la reducerea vârstei reale de pensionare în sistemul public de pensii, aspecte cu influență negativă asupra cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat și, implicit, asupra sustenabilității acestuia.

De asemenea, precizăm că aplicarea măsurilor propuse de inițiatori ar determina majorări ale cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat.

Totodată, soluția preconizată necesită completări și justificări din perspectiva dispozițiilor art. 138 alin. (5) din *Constituția României, republicată*, „Nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare”.

De asemenea, potrivit dispozițiile art. 15 alin. (1) din *Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, republicată, cu modificările ulterioare*, ar fi trebuit elaborată fișa financiară potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare*, însoțită de declarația conform căreia majorarea de cheltuială este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate strategia fiscal-bugetară.

5. Precizăm faptul că, în prezent, este demarată o amplă activitate de reevaluare a legislației sistemului public de pensii, studiindu-se aprofundat cerințele asigurării pentru toți pensionarii, a unor venituri echitabile în raport cu necesitățile vieții, corelate cu aportul avut în timpul vieții active la bugetul asigurărilor sociale de stat. Astfel, se urmărește identificarea celor mai potrivite modalități de reformare a sistemului pensiilor.

Menționăm, totodată că, în vederea rezolvării problemelor cu care se confruntă diferite categorii de beneficiari ai sistemului public de pensii, reanalizarea legislației asigurărilor sociale de stat constituie o preocupare permanentă pentru identificarea soluțiilor oportune care să determine eliminarea nemulțumirilor create de prevederilor actuale.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Călin-Constantin-Anton **POPESCU-TĂRICEANU**
Președintele Senatului